

Privatinės teisės užduotis

2022 m. sausio 21 d.

Ieškovas A. B. žodžiu susitarė su atsakove (automobilių remonto įmone), kad atsakovė atliks ieškovui priklausančio lengvojo automobilio remonto darbus. Tuo tikslu ieškovas automobilį pristatė į atsakovės automobilių remonto dirbtuves. Pabaigusi remonto darbus atsakovė informavo apie tai ieškovą ir šalys susitarė, kad ieškovas automobilį iš atsakovės dirbtuvių gali pasiimti penktadienį. Savaitgalį atsakovės dirbtuvės nedirbo. Ieškovas atvyko automobilio pasiimti pirmadienį, tačiau sužinojo, kad sekmadienį atsakovei priklausančiose gamybinio cecho patalpose kilo gaisras, kurio metu buvo apgadintas šalia remonto dirbtuvių pastatytas baigtas remontuoti ieškovo automobilis.

Ieškovas kreipėsi į teismą dėl žalos atlyginimo. Savo ieškinį ieškovas grindė deliktine atsakovės atsakomybe pažeidus bendrai įstatymuose nustatytą pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai, taip pat atsakovės, kaip statinių savininkės, civiline atsakomybe Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.266 straipsnio 1 dalyje įtvirtintu pagrindu.

Atsakovė su ieškiniu nesutiko. Nurodė, kad tarp ginčo šalių buvo sudaryta vartojimo rangos sutartis, todėl deliktinę atsakomybę reglamentuojančios teisės normos ginčo teisiniame santykiui negali būti taikomos, o dėl šalių santykių turi būti sprendžiama pagal sutartinės civilinės atsakomybės taisykles. Atsakovės teigimu, nors rangovui tenka pareiga saugoti jam užsakovo perduotą turtą (CK 6.657 straipsnis), ieškovas, šalių sutartu laiku, t. y. penktadienį, nepriėmęs atliktų darbų, prisiėmė automobilio atsitiktinės žūties riziką pagal CK 6.662 straipsnio 7 dalį.

Motyvuotai atsakykite:

- 1. Pagal kokias taisykles atribojama sutartinė ir deliktinė civilinė atsakomybė? Kokios rūšies civilinė atsakomybė galėtų būti taikoma atsakovei šiuo atveju (sutartinė, deliktinė, abi)?**
- 2. Ar nagrinėjamu atveju galima būtų vertinti, kad automobilio atsitiktinio žuvimo rizika buvo perėjusi ieškovui? Kodėl? Ar atsakant į šį klausimą turi teisinę reikšmę tai, kad ieškovas yra vartotojas (jei taip - kokią)?**
- 3. Ar sprendžiant dėl asmens deliktinės atsakomybės už jam nuosavybės teise kilusiose patalpose kilusio gaisro padarytą žalą taikytina CK 6.266 straipsnio 1 dalis? Jei atsakymas į šį klausimą neigiamas – kokios teisės normos turi būti taikomos? Kaip turėtų būti paskirstyta šalių įrodinėjimo pareiga sprendžiant dėl žalos, padarytos dėl atsakovo patalpose kilusio gaisro, atlyginimo (kokias konkrečiai aplinkybes siekdamas žalos atlyginimo šiuo pagrindu turi įrodyti ieškovas, o kokias – atsakovas)? (Atsakykite nepriklausomai nuo jūsų anksčiau išreikštos pozicijos dėl atsakomybės rūšies).**

Egzaminuojamojo kodas _____

Baudžiamosios teisės ir proceso užduotis

2022 m. sausio 21 d.

Š. Š. kaltinamas tuo, kad būdamas UAB „BB“, vadovas ir šio juridinio asmens savininkas, veikdamas jo naudai ir interesais, pasiūlė ir davė 1000 Eur kyšį valstybės tarnautojui, inspektoriumi A. A., vykdančiam priešgaisrinę priežiūrą, už pageidaujamą šio valstybės tarnautojo neteisėtą neveikimą vykdant įgaliojimus, tai yra už tai, kad A. A., atlikdamas patikrinimą ir nustatęs statybvietėje pažeidimus, jų nefiksuotų patikrinimo dokumentuose ir jam ir jo vadovaujamai bendrovei nepradėtų administracinių nusižengimų teisenos dėl nustatyto administracinio nusižengimo padarymo (ANK 525 straipsnis. Priešgaisrinės saugos taisyklių pažeidimas).

Toks pats kaltinimas pateiktas ir UAB „BB“, kuri atstovaujama vadovo ir savininko Š. Š., turinčio teisę priimti sprendimus šios įmonės vardu bei kontroliuoti jos veiklą ir veikiančio šio juridinio asmens naudai ir interesais, papirko valstybės tarnautoją.

Kaltinamojo Š. Š. gynėjas ir UAB atstovas advokatas R. R. teismui pateikė prašymą taikyti BK 40 straipsnį, nes jo ginamieji Š. Š. ir UAB „BB“, teisiami pirmą kartą, kaltę pripažino, ateityje nusikalstamų veikų nedarys. Kaltinamųjų Š. Š. ir UAB „BB“ laiduotoja pasiūlyta kaltinamojo sutuoktinė, kuri turi galimybę daryti gerą įtaką sutuoktiniui, o per jį – kaip direktorių – ir UAB.

Prokuroras nurodė, kad juridiniam asmeniui nėra pagrindo taikyti laidavimo, nes UAB atstovas advokatas R. R., pripažino UAB kaltę tik teisme, kai buvo pateikti duomenys (garso įrašas, kurį padarė inspektorius), kad UAB direktorius Š. Š. siūlė sumokėti 1000 eur, kad nebūtų skirta bauda už nustatytus pažeidimus. Tuo tarpu iš kaltinamojo Š. Š. elgesio nusikalstamos veikos metu (iš garso įrašo girdėti, kaip direktorius, nereaguodamas į valstybės tarnautojo perspėjimus nutraukti neteisėtus veiksmus, vertė pastarąjį imti pinigais) ir po veikos (kaltę pripažino ne pirmos apklausos metu, nuoširdus gailėjimasis išreikštas formaliai) matyti, kad nėra būtinosios laidavimo sąlygos. T. y. abiejų kaltinamųjų kaltės pripažinimą lėmė ne savanoriškas prisipažinimas bei nuoširdus gailėjimasis dėl įvykdyto nusikaltimo, o ikiteisminio tyrimo metu surinkti kaltės įrodymai. Juridinis asmuo, prokuroro teigimu, apskritai negali būti atleistas nuo atsakomybės, nes negali „nuoširdžiai“ gailėtis. UAB pasiūlyta laiduotoja neturi galimybių daryti jokio poveikio UAB veiklai.

Prokuroras prašė abu kaltinamuosius pripažinti kaltais ir remiantis BK 41, 47, 54, 61 straipsniais paskirti baudas, artimas bausmės vidurkiui, t. y. 2050 MGL (102 500 Eur) kaltinamajam Š. Š. ir 50 100 MGL (2 505 000 Eur) kaltinamajai UAB „BB“.

Gynėjas nurodė, kad net kaltinamuosius pripažinus kaltais, tokios baudos neskirtinos, nes baudų skyrimui negalioja BK 61 straipsnio taisyklės dėl bausmės dydžio vidurkio, nes jos prieštarauja bendriesiems baudžiamosios teisės principams, ypač - proporcingumui. Jei teismas nuspręstų taikyti baudą, skaičiuojant nuo vidurkio, gynyba teikia prašymą skirti ne baudos bausmę.

Motyvuotai atsakykite:

- 1. Ar BK 40 straipsnyje numatytas laidavimas, nustačius visus pagrindus ir sąlygas, gali būti taikomas ir fiziniams, ir juridiniams asmenims? Paaiškinkite BK 40 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytą sąlygą: asmuo visiškai pripažino savo kaltę ir gailisi padaręs nusikalstamą veiką? Ar šios sąlygos turinys gali skirtis, jei kaltinamasis yra juridinis asmuo? Ar nagrinėjamoje situacijoje nustatyti šią sąlygą? Motyvuokite atsakymą.**
- 2. Aptarkite BK 40 straipsnio 3 dalyje nurodytą laiduotojo parinkimą. Kokiais kriterijais remiantis, turėtų būti parinktas laiduotojas juridiniam asmeniui? (Atsakykite, nepaisant jūsų pozicijos dėl laidavimo taikymo juridiniam asmeniui).**
- 3. Kokiomis taisyklėmis vadovaujantis yra parenkama baudos bausmė ir jos dydis? Kokios rūšies bausmė skirtina nagrinėjamoje situacijoje? Kokiomis taisyklėmis remiantis būtų sprendžiamas jos dydžio nustatymas?**